

СЕНТЯБРЬ
10
воскресенье
1939 он
№ 209 (2909)
Сен 10 ичига

ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

ВКП(б)-ийн Б.-М
Обкомын ба
БМАССР-ийн Верховно
Советийн Президиумын
ОРГАН.

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

Gyrenei şuxala xereg

Енэ онол sentiaabrilin 11-12-йдээр шийдвэртэй, манай Buriaad-Mongol respyyblikin stolica-Ulaan-Yde goorodot, SSSR-ийн oboroonilji бэхжүүлэгэн урхаламжийн сүүрүүнийдэй 7-дохи тираазсан bolxoo baina. Енэ хадаа gyrenei şuxala udkasansar-tai, азахийн ба политикийн xemeejabuulga myn. Yiledberiliin бүүнчлийн кампаанийн плаануудийн bolzorhoons urid ба үүлийн дыргелдэг зориулагдана. Tiraazda, 46 millioon 88 minga 800 tyxerigel, 280900 шийдвэрлийн bolxo.

Manai socialistis exo oronoi-SSSR-ийн azalqad xadaa, ehee-dungee neoselelgiijii gyrendes ygejiji jixete xysedeg. Gyrenei urhalamea gargaagliji гүнзэгийl баярталгаар угтан, jixenyd сүүмийндаа zaxidag baina. Aguu же soveed arad bolbol urhalamjilti zaxin abalgaa, Exo orono, terenel oboroonilji ulan-bexleydegee medene. Gurbadugaar Tabansilei (xojordoxi elteiñi vilipiskin) gyrenei urhalamea bolbol mill 11 xonog soo, praviltebstvaar gargaagdah 6 milliard tyxerigel urhalamzahas, 1 milliard 800 million tyxerigel үүлийн zaxig-daa.

Енэ хадаа exo orondoos, агуулжие леенснэе-сталинска партида ба коммунистичнэх xeregtie, soveed aradal preedanne baihanaini galixamsg gerje bolno. Olomiltoon soveed aradal aguujiye byle soo, nyker Stalinal, bolsevilkigiyel paartilin ба soveed praviltebstviin seseen xyleberi doro, halbaran tygesez balgaa Buriaad-Mongol respyyblikin azaqad bolbol gyrenei urhalamzauudii zaxilgaras erxim aiseenyydii xaruutban ba xaruulhaarsa.

Manai respyyblikin xydelme-sed, kolkoozniiguud, soveed intelligeence kadaa Stalinska Ourbadugaar Tabansilei (xojordoxi elteiñi vilipiskin) gyrenei urhalamjili, byaldeeree 25 millioon үlyst tyxerigte zaxiba, tereen sooboo, kolkoozniiguudai dunda 3 millioon 52 milangan tyxerigel obligaaca-huud tarasgdaa, byxii deereeyngerege zileexihee 8 million tyxerigel үlyshen baina.

Gyrendes urhalagdahan myn-gen xadaa byxildee oronoigoo oboroonilji ulan-bexleydege, aradal азахийн halbaran tygeliyde, azaqadai zargalta tabaldalai xyseteigee tygeliyde zoriulagdagad.

Xojordoxi tabansilei pia-nal johoor, praviltebnostilin produksion 43 milliard tyxerighees 93 milliard tyxerigtyer urgaxa johotol baigaa, bodoto deereey, 1937 ondo 96 milliard tyxerigte xyreeden baina.

Xojordoxi Tabanil soo, xye-dee азахийн valovol produukcan 1,5 daxiu urgaa. Socialistis gazarterialan xadaa xysen tygeseer halbaran tygesez baina. Zil byrde 7-8 milliard pyd tarlaa urguulan abxa gehen, nyker Stalinska dalsigabari amsalataigaar dyrgedee baina—byri 1937 ondo 7 milliard 340 million pyd oroohotoo tarlaanai urgasa xu-nagdahan baigaa. Soveed aradal azabaldalai xyslyy sen-geliy ba kylsystyme bolonkol. Aradal xereglegii xemeejii deeselyygeer, xojordoxi Tabansilei plan bolbol xojor ba xojorhooy үlyy daxin үlyshen dyrgedee. Ede byxii xadaa socialistizm galixamsg hultai-nud myn!

SSSR-ийн oboroonilji бэхжүү-гийн urhalamjilin sүүрүүнийдэй 7-doxti tiraaseda beledxelei xydelmeri tyleg jabass baina. Bur-kopsoluuz, Burmongollestrest, Burmnogopromsojuuz ba busad organizacanuudai kollektivydeli dunda, 7-doxti tiraasiin tu-sai agitacionno-maassova xy-delmeri, todrokollon xelebel, xoreeldeon, suglaanuud g. m. yngeregedee baina. Urihalamjili taraalgada tulahan myn.

BOLZORTO ALBANAI RIADVOI SOS-TAAVIIJI RKKA-gei ZERGEHEE UDAANBOLZOROI AMARALTADA TABIXA TUXAI

SSR SOJUUZAI OBOROOONIIN NARKOOMOI PRIKAAZ

Sentiaabrilin 4.

№163

Goorod Moskva.

1. Xydelmeri-Tariaasanai Ulaan Aarmilin ba pogranic-aas ba dotodo oxaanlin seregyydel zergehee, bodoto albanai togoogdohon bolzorlii dyrgenheen deereheen, bolzorto albanai riadvoi sostaavilii udaanbolzor amaraltada tabixa:

a) 2-zilei albanai bolzorto قااستىنۇدھا—1937 onol talgijii;

b) 3-zilei albanai bolzorto قااستىنۇدھا—1936 onol talgijii.

2. Tabilga xexede:

a) RKKA-gei xuuraizam ba aagaarai xysenyydhee—ene onol sentiaabrilin 20-hoo dekaabrilin 1 bolto;

b) Pogranicnaa ba dotodo oxaanlin seregyydhhee—ene onol dekaabrilin 30 bolto.

3. Leningraadska, Kiteevske tusxal, Belorysske tusxal, Moskoovsko, Kallinskaa ba Xaarskovska vojeennee okruugudai seregel byxii قااستىنۇدھا—1938 onol talaqgijii.

4. Talaqgijii byxii rootonuud, eskadroonuud, batarenuud, komaandnuud, otriaduud ba divizionnuudta sonosxoxo.

Oboroonlin Narkoom, Sovied Sojuuzai maarjal K. Vorosilov

RKKA-de EELZEETE TATALGA TUXAI

SSR SOJUUZAI OBOROOONIIN NARKOOMOI

PRIKAAZ

Sentiaabrilin 4.

№164.

Goorod Moskva

Xydelmeri-Tariaasanai Ulaan Aarmilin, Uhan-Seregel Floodot ba dotodo ba pogranicnaa oxaanlin seregyydel bodoto albanda—ene onol sentiaabrilin 15-haa ofkaabrilin 15 xysterzi yje- soo tataxa:

a) 1919 ondo tyrehen graadanuudilji bygedijini;

b) 1918 onol xojordoki xaxdaa tyrehen graadanuudilji;

v) talgijin xoisoluultilji dyrgenheen, axanahatal graazduudilji;

g) ene zilde huralasal dunda zavedeeninydilji dyrgenheen, 1920 ba 1921 onuudta tyregse graadanuudilji;

b) xoisoluulta xereglee baihan ba 20 nahatal bolhon, huralasal dunda zavedeeninydilji huragdashilji;

2. Urdan, xoisoluulganuudilji xereglee baihan, 1909 ondo tyrehen graadanuudilji tatalghaa syleeke ba xojordokli kategoornilin zapasta tooloxo.

Oboroonlin Narkoom, Sovied Sojuuzai maarjal K. Vorosilov

AVIACIOONNO-SPORTIVNO KOMISSION-ZASEDAANI DEERE

Sentiaabrilin 3-nal yder, Sovied Sojuuzai Gerol kombiril 28-nal yder xegdehene tyrgen nilegjin dyngyd, gargaggaba. Splitinei tyrylelge doro, Ckaalovalnikov, Matveev ba Balkyyozov ba boortradilist inseneer N. A. Balkyyozov sostaaatl ekipas bolbol Moskva—Sverdloovskin raioon—Sevestoopol—Moskva margruudtaga, 5068 kilometr gazarta, aasaaglygeer, buulgyl nildelge xebbedi.

Bidener bolbol caas soo dun- daa zergeer 404,936 kilometr Jabaa, ene gazarlii 12 caas30 minuuta 56 sekyynd soo ja-baabi.

1938 onol tijyynilin 8-nal yder, 960 morinot xysenyydtei xojor-

Moskva—Sverdloovskiin raioon—Sevestoopol—Moskva

BKP(b)-ein CK—NYXER STAALINDA, SSSR-ei SNK—NYXER MOOLOTOVTO NKO—NYXER VOROSILOVTO

RAAPORT

Ene onol avgustilin 28-nal yder, Agaaraal Grazaanska Floodot xydelmerileg—negedexi pilood N. P. Shebaanov, xojordoxi pilood V. A. Matveev ba inseneer-radilst N. A. Balkyyozov, bidener bolbol 960 morinot xysenyydtei xojor moto-tofnudta "Staalt-7" samolloodor caas 400,810 kilo-meetr Jabaa; frantsuuska Floodot pilood M. Roossi gegesin tulahan, ene klasai ulasxoorondiin rekoordijii ene nildelgeeree haab-di.

Manai nildelge tuxai byxii materialnuud xadaa 1938 onol sentiaabrilin 3-nal yder, Ckaalovalnikov, (Sverdloovo ooblast)—Sevestoopol—Moskva margruudtaga, 5068 kilometr gazarta, aasaaglygeer, buulgyl nildelge xebbedi.

Jixie esaataigaa nildelgede beledxelee saaanzl xydelme-rie tyrgelselyiye baihabdi. "Staalt-7" samolloodot ekipas: N. SEBAANOV, V. MATVEEV, K. VYZZOV. (TASS)

Tyrgen nildelge

1938 onol avgustilin 28-nal yder, oordento pilood N. P. Shebaanov—samolloodot koman-diil, xojordoxi pilood oordento V. A. Matveev ba boortradilist inseneer N. A. Balkyyozov sostaaatl ekipas bolbol Moskva—Sverdloovskin raioon—Sevestoopol—Moskva margruudtaga, 5068 kilometr gazarta, "Staalt-7" samolloodot 12 caas 30 minuuta 56 sekyynd soo tyrgen nildelge xeba.

Ene traassa deere caas 404, 936 kilometr Jabaa. (TASS)

Samolloodot ekipas

"Staalt-7" samolloodot koman-diil Nikolai Petrovich Shebaanov bolbol 20 zilei nildelgijn praktilikat, enenegele 14 ilde Moskva—Keniksberg gese ulasxoorondiin hini deere xydelmelihen baina.

Matveev xadaa Leenisei oordenoor sagasgazxai.

Nikolai Balkyyozol 4 nahatal baihada, Ryzajevka stan-cilin masinist jabahan tereenei esegili 1905 onol revolycede xabaadalsahanai tyresi Sibiri-te sylehen baina.

Revolyecen hyleer, Nikolai Balkyyozov bolbol dunda hurguuli dyrgesee, zavoodo elektro-montiorooy xydelmerileben baina. Moskovo elektrotex-nilgeses instityytde orod bu-raya baihadaa, "Dobroliot" oob-questvodo radiistaar xydel-meriledeg baihada.

Balkyyozov bolbol poliarne ekspedicenydte xabaadahan, Agaaraal Grazaanska Floodot pilooduudat xeden arbaad reise nydili xehn baina.

XILIIN SAANAHAAN TELEGRAAMMANUUD

Marioonetcho za-saguuddaxi sere-gyydel vosstaani

Cynclin, sentiaabrilin 7. "Cynclanbaa" gazeed bolbol Cynclanbaa yjeedde (Xenaan provinco) marloontotno zasa-guuddaxi seregyydel, xitadai 400 soldaadaudai antijapoosko vosstaani tuxai medeesene. Vosstaavaalagsad xadas komandir Mananuulitejee xamaa xitadai nacionaalsa aarmillin talada oruulba. Vosstaani xadas 6 pyliimod ba Japoosko 350 vintovkanuudilji abba. Vosstaavaalagsad, nacionaalsa aarmida negedehenein hyylde ja-poosko garnizon atakovaa-lagdaba. Japoosko 37 soldaadaud ba Japoosko batalboon komandir Otsa gedeg alul-an baina. (TASS)

Dursagdagaa faaktnuud xadas manai xydelmeridesi dutu- nuudilji eltryylen xaruulna. Tumehee, socialis sore-sete ba "Socialism" koizoo-zuud xedi daxin soc. sorev-novaanilin doogvor xehen xebesel, Selengin almag xadaa sentiaabrilin 3-nal medeegeer, sine urhalamjell myngelen oroitilli—1,2 proc. Zakaamai almag—2,1 proc. Baoantilin raioon—2,5 proc. g. m. xangaa.

Tiraasda beledxelei xydelme-rii, xilbogduulan myn-gen kampaanilin plaanilji dyrgexx şuxala balbas haan, xangtagtagi pokazateshuudai almagud yseen biş bil. Xlaag-tin almag xadaa sentiaabrilin 1-nel medeegeer, gurbadugaar kvaatalai alalogovot tatarinuudai oroitilli mill 31,6 proc., Tarbagatain raioon—43,5 proc., Xorlin almag—18,7 proc. g. m. dyrgesee baina.

PERYYGEI NEITRALITEED

Nyju-loork, sentiaabrilin 9.

Jynaltd preess aagenstvili me-

deesenehenei johoor, Perry xadaa serlinges neutraliteed tu-

xal sonosxohn baina. (TASS)

Koreiske, mançzuurska ba dotodo

mongoloi seregyydet vosstaani

Cynclin, sentiaabrilin 4. "Cent-

ralb njuus" aagenstvili me-

deesenehenei johoor, avgustin

29-de, Çeylantçen goorodot

koreiske soldaadaudai vos-

staani bolbon baina. Vosstaava

lagsa otriadai ba Japoosko ud-

koorondo xeden baldaanud

bolbo. Xojor talahaas ton jix-

geedelnyyd yzegdebe. Ja-

pooonko xeden officernyyd

200 xyn tootol nyges otriad-

an, xitad seregyydel talada

hai duraaraa orohon baina,

edener xadas 105 vintovka-

nudilji asbara.

Xenaan provinco zyn-

mançzuurska seregyydel

200 xyn tootol nyges otriad-

an, xitad seregyydel talada

hai duraaraa orohon baina,

edener xadas 105 vintovka-

nudil

